

Dosarul nr. 3ra-901/2022
2-19124897-01-3ra-05092022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. A. Paniș)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Beregoi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci și a fost menținută hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 30 iulie 2019, Mihail Beregoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a îndeplinit serviciul în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în conformitate cu prevederilor Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993 și ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

La stabilirea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei, nu s-a luat în calcul includerea în ea a avantajelor, două luni vechime pentru o lună de serviciu, pentru

perioada efectuării serviciului de la 14 august 1995 până la 17 iunie 1998, de la 05 septembrie 2001 până la 05 noiembrie 2002.

A menționat reclamantul că, la data de 21 martie 2019 în adresa pârâtului a fost adresată o cerere prealabilă, prin care a solicitat includerea în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei cu avantaje două luni vechime pentru o lună de serviciu a perioadelor de serviciu de la 14 august 1995 până la 17 iunie 1998 și de la 05 septembrie 2001 până la 05 noiembrie 2002, cu achitarea diferenței de pensiei pentru ultimii trei ani începând cu 26 mai 2016, la care nu a primit nici un răspuns.

La 11 iulie 2019 a mai trimis o cerere prealabilă din care a aflat că cererea prealabilă din 21 martie 2019 a fost examinată și a fost dat răspuns la aceasta, prin care s-a respins cererea prealabilă, fiind invocat că pensia a fost stabilită la 03 iunie 2016.

Reclamantul a considerat răspunsurile Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind neîntemeiate și pasibile de a fi anulate din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.48 al Legii nr.1544 din 23 iunie 1993, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern. Art.51 prevede că, în cazul apariției unor circumstanțe noi care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen și familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat. În acest sens, a menționat că nu există careva termen de solicitare a recalculării pensiei.

La 14 noiembrie 2019 în cadrul ședinței de judecată, Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Corpaci Olga, a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B1601/19 din 24 aprilie 2019 și obligarea efectuării recalculării vechimii în muncă și a pensiei, conform informației incluse în certificatul nr.67 din 24 aprilie 2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești, obligarea achitării diferenței sumei pensiei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii concretizate a relatat că, prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr.303 ef din 25 mai 2016, începând cu data de 30 mai 2016 a încetat raportul de serviciu al plutonierului major de poliție Beregoi Mihail Vasile, inspector inferior al serviciului supraveghere tehnică și accidente rutiere al secției securitate publică a inspectoratului de poliție Hîncești al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, conform art. 38 alin.(1) lit.c) Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie.

Prin cererea din 08 iulie 2019 Mihail Beregoi, în temeiul art.49 alin.(1) din Legea 1544-XII din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de

comandă și din trupele organelor afacerilor interne, s-a adresat către Oficiul Teritorial Hîncești al Casei Naționale de Asigurării Sociale, solicitând stabilirea, calcularea și achitarea pensiei, conform calculului nr.67 din 24 aprilie 2018 eliberat de către Inspectoratul de poliție Hîncești, care la data de 30 mai 2016 a stabilit că stagiul vechimii în muncă a constituit 26 (douăzeci și șase) ani, 06 (șase) luni, 13 (treisprezece) zile.

Conform art.49 alin. (2) din Legea 1544-XII din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare. Respectiv, reprezentanții Casei Naționale de Asigurări au ignorat aceste prevederi legale, nejustificat au tergiversat procesul emiterii unei decizii în acest sens.

Ulterior, prin răspunsul șefului Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. B-1601/19/ din 24 iulie 2019, a fost respinsă cererea lui Mihail Beregoi în recalcularea pensiei pentru vechimea în organele afacerilor interne în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 1544-XII din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

A considerat reclamantul răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-1601/19/ din 24 iulie 2019 și refuzul de a examina cererea prealabilă, ca fiind vădit neîntemeiată și ilegală, deoarece Mihail Beregoi în perioada de la 24 mai 1993 până la 09 noiembrie 1994 a îndeplinit serviciul militar în termen. La 05 mai 1995 Mihail Beregoi, prin ordinul de angajare al Ministerului Afacerilor Interne nr.126 ef. din 24 mai 1993, a fost angajat și a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne până la 30 mai 2016, fiind concediat prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.214 ef din 21 iunie 2016, în temeiul art.38 alin.(1) lit.c) din Legea nr.288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, începând cu data de 30 mai 2016, a încetat raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special, în legătură cu acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie. Vechimea calendaristică în serviciul în cadrul Ministerului Afacerilor Interne la data concedierii a constituit 26 ani 06 luni 13 zile.

Totodată, Mihail Beregoi dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calcul vechimii în muncă cu înlesniri pentru stabilirea pensiei, două luni vechime pentru o lună de serviciu, de la: 14 august 1995-17 iunie 1998, polițist pentru pază și escortă al Izolatorului de detenție provizorie al CPR Hîncești; 05 septembrie 2001-05 noiembrie 2002, polițist al Izolatorului de Detenție Provizorie Hîncești.

Respectiv, în conformitate cu prevederile Legii nr.1302 din 24.07.1997 și ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.148 din 06.07.1999 și nr. 96 din 20.03.2018, perioada sus menționată, de la 14 august 1995 – 17 iunie 1998 și 05 septembrie 2001-05 noiembrie 2002, urmează a fi calculată reieșind din coeficientul (1:2), calculându-i două luni de vechime în muncă pentru o lună de serviciu. Astfel, vechimea totală în muncă cu înlesniri a lui Mihail Beregoi la data de 30 mai 2016, a constituit 26 ani, 06 luni, 13 zile.

A considerat reclamantul eronate argumentele invocate de reprezentanții Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că se refuză în recalcularea pensiei vechimea în muncă, deoarece conform Legii nr. 1544 din 23.06.1993, art.13, nu îndeplinește condițiile de asigurare cu pensii.

În conformitate cu art.18 lit. c) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a), militarilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite - în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

De fapt, pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesniri este necesar ca persoana să îndeplinească două condiții, și anume, instituția în care persoana exercită serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct.8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 decembrie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, și să exercite serviciul nemijlocit în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie, li se stabilește pensie după eliberarea din serviciu.

Calcularea vechimii în muncă în vederea stabilirii pensiei în condițiile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 12 februarie 1994, inclusiv, luarea în calcul a anumitor perioade cu avantaje, urmează a fi efectuată după eliberare din serviciu, în cazul îndeplinirii condițiilor necesare, elementul principal fiind vechimea în serviciu.

Respectiv, la eliberarea din serviciu a lui Mihail Beregoi, Inspectoratul de poliție Hîncești al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne a eliberat calculul din 03 iunie 2016, potrivit căruia la data de 30 mai 2016 stagiul vechimii în muncă fără avantaje a constituit 22 ani, 06 luni, 10 zile.

Conform art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Totodată, potrivit art. 49 alin. (3) din aceeași lege, organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate. În consecință, Casa Națională de Asigurări Sociale având împuterniciri și obligația la recalcularea pensiei în baza informației prezentate de Mihail Beregoi, eronat a interpretat prevederile legii și ilegal a refuzat în recalcularea pensiei reclamantului.

Potrivit informației gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Mihail Beregoi în conformitate cu art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele Organelor Afacerilor Interne, la data de 30 mai 2016, a constituit 26 (douăzeci și patru) ani, 06 (șase) luni, 13 (treisprezece) zile.

Conform prevederilor art. 13 lit. a) din Legea 1544-XII din 23.06.1993 militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care până la data de 30 mai 2016 au o vechime în serviciu de cel puțin 26 (douăzeci și patru) ani, 06 (șase) luni, 13 (treisprezece) zile. Cu referire la normele citate în coraport cu circumstanțele cazului, relevă că Mihail Beregoi a activat peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) din Legea 1544-XII din 23.06.1993.

Conform art. 14 din Legea 1544-XII din 23.06.1993 mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit.a) - 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vîrstă sau din motive de boală - 55 % din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) - 3 % din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 % din aceste sume.

Inspectoratul de poliție Hîncești prin calculul nr. 67 din 24 aprilie 2016, cu înlesniri (avantaje) pentru stabilirea pensiei, incluzând 2 luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, 26 (douăzeci și patru) ani, 06 (șase) luni, 13 (treisprezece) zile în organele Ministerului Afacerilor Interne, informație, care fiind prezentată la Casa Națională de Asigurări Sociale pentru emiterea și efectuarea modificărilor privind acordarea dreptului la pensie cu calculul vechimii în muncă oferit, spre regret calculul prezentat a fost ignorat.

A considerat că argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, subdiviziunile de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie nu cad sub incidența art. 6 alin. (2) a Legii nr. 1036 din 17.12.1996 cu privire la sistemul penitenciar (abrogată la 16.05.2018 prin Legea nr. 300 din 21.12.2017) și pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1999 contravin și sunt combătute prin imperativele normelor menționate că, pentru unele categorii de persoane este prevăzut calcularea vechimii de muncă conform - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, faptul dat fiind reglementat de art. 33 alin.(2), (3) lit. a)

ale Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996 (art. 53 Legea nr. 300 din 21.12.2017), pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994.

Articolul 6 din Legea nr.1036 din 17.12.1996 cu privire la sistemul penitenciar (abrogată la 16.05.2018 prin Legea nr.300 din 21.12.2017) enumeră instituțiile penitenciare.

La fel, potrivit pct. 8 din Hotărârea menționată, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă următoarele înlesniri: d) două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Prin acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale este lezat dreptul reclamantului consfințit în art. 1 din Protocolul nr.1, art.46 din Constituția Republicii Moldova precum și dreptul la asistenta și protecție socială garantat de art. 47 al Constituției, potrivit cărora acesta are dreptul la un proces echitabil. În virtutea celor menționate au apărut circumstanțe care implică necesitatea recalculării pensiei lui Mihail Beregoi.

Cu privire la cererea privind încasarea cheltuielilor de judecată, a invocat reclamantul că art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîntului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

La fel, conform prevederilor art. 96 alin. (1) și alin. (1¹) din Codul procedură civilă instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, prin ordinul de plată anexat la prezenta cerere se atestă achitarea sumei de 4000 de lei de către Mihail Beregoi în contul Cabinetului Avocatului „Corpaci Olga”, în temeiul contractului de asistenta juridică nr. 23 din 06 noiembrie 2019, respectiv se confirmă caracterul real al cheltuielilor de asistență juridică suportate de reclamant.

A solicitat reclamantul anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B1601/19 din 24.07.2019; obligarea efectuării recalculării vechimii în muncă și a pensiei cu includerea avantajelor, conform certificatului nr.67 din 24.04.2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești; obligarea achitării diferenței sumei pensiei, reieșind din vechimea în muncă stabilită conform certificatului nr.67 din 24.04.2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești; precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Mihail Beregoi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B 1601/19 din 24 aprilie

2019 și obligarea efectuării recalculării vechimii în muncă și a pensiei conform informației incluse în certificatul nr. 67 din 24 aprilie 2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești, obligarea achitării diferenței sumei pensiei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 152, 159-171).

La 09 iulie 2021 Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci a recepționat dispozitivul hotărîrii (f.d. 153), iar la 14 iulie 2021 Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci a depus cererea de apel nemotivată (f.d.157-158).

La 04 noiembrie 2020 Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci a recepționat hotărîrea motivată a primei instanțe, iar la 29 noiembrie 2021, Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci a depus motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii (f.d.174, 177-191).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen, atât apelul nemotivat, cât și cel motivat depus de către Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci împotriva hotărîrii din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci și a fost menținută hotărîrea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 210, 211-220).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel s-a bazat pe articolele 2 alin. (1), 3, 22 alin. (1), 189 alin. (1) și (2), 93 alin. (1), 17, 206 alin. (1) lit. b), 10, 69 alin. (1) din Codul administrativ și a constatat că obiectul controlului judecătoresc în prezentul litigiu, constituie răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B1601/19 din 24.07.2019, prin care a fost respinsă cererea prealabilă a reclamantului privind recalcularea pensiei.

La fel, obiectul examinării constituie și pretențiile reclamantului privind obligarea efectuării recalculării vechimii în muncă și a pensiei cu includerea avantajelor, conform certificatului nr.67 din 24.04.2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești; obligarea achitării diferenței sumei pensiei, reieșind din vechimea în muncă stabilită conform certificatului nr.67 din 24.04.2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești.

De asemenea, instanța de apel aplicând prevederile art. 1 alin. (1), 2 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993 și a reiterat că la 21 martie 2019 reclamantul Mihail Beregoi s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat includerea în vechimea în muncă a perioadei calculate cu avantaje două luni vechime pentru o lună de serviciu, pentru următoarele perioade: 14 august 1995 – 17 iunie 1998, 05 septembrie 2001 – 05 noiembrie 2002, cu achitarea diferenței pensiei începând cu 26 mai 2016.

Ca urmare a depunerii de către reclamant a cererii privind recalcularea pensiei, autoritatea publică pîrîită a inițiat procedura administrativă. Prin urmare, la data de 12 aprilie 2019, examinând cererea reclamantului autoritatea publică a emis răspunsul cu nr.B-753/19 prin care a respins cererea, totodată comunicându-i reclamantului că a fost depășit termenul pentru contestarea actului cu cerere prealabilă.

La data de 08 iulie 2019 reclamantul Mihail Beregoi a înaintat o cerere repetată cu conținut identic, la care, prin răspunsul nr. B-1601/19 din 24 iulie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a comunicat reclamantului despre faptul că cererea prealabilă adresată repetat nu conține probe noi care ar fi dus la o decizie mai avantajoasă pentru persoana afectată, și că aceasta se lasă fără examinare, având în vedere că s-a oferit răspuns la cererea prealabilă nr.B-753/19 din 12 aprilie 2019. Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Colegiul instanței de apel a considerat că instanța de fond a ajuns la o concluzie corectă despre netemeinicia pretenției reclamantului privind anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B1601/19 din 24 iulie 2019. Or, de fapt atât prin cererea prealabilă din 21 martie 2019, cât și prin cererea prealabilă depusă la 11 iulie 2019, Mihail Beregoi critică actul administrativ individual emis de organul de asigurări sociale CTAS Hîncești din 13 iunie 2016, prin care i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 50% din salariu. Într-adevăr, la data de 24 aprilie 2018 IP Hîncești a emis certificatul nr. 67, prin care a stabilit o nouă vechime în muncă a lui Beregoi Mihail – 26 ani, 06 luni, 13 zile, vechime care diferă de cea stabilită inițial prin Calculul IP Hîncești din 30 mai 2016, conform căruia vechimea a constituit 22 ani, 06 luni și 10 zile (f.d. 34-36).

Însă, reclamantul adresându-se cu cerere prealabilă către organul de asigurări sociale și criticând decizia autorității publice, prin care pensia a fost stabilită în baza calculului eliberat la data pensionării acestuia (30 mai 2016), nu a ținut cont de faptul că circumstanțele descrise nu pot servi ca temei de anulare a deciziei CTAS Hîncești din 13 iunie 2016. Or, CTAS Hîncești, la stabilirea pensiei în anul 2016 s-a bazat pe actele prezentate de Beregoi Mihail, fiind în imposibilitate de a cunoaște conținutul certificatului IP Hîncești, eliberat ulterior în anul 2018. Respectiv, organul de asigurări sociale în răspunsurile la cererea prealabilă a reclamantului, corect a menționat că actul administrativ individual emis de CTAS Hîncești în iunie 2016, a obținut puterea lucrului decis, nemaiputând fi contestat nici pe calea prealabilă, și nici prin acțiune în instanță, conform unei proceduri simple. Reclamantul nu a ținut cont de faptul că aceste circumstanțe, nu îl lipseau de dreptul de a se adresa către organul de asigurări sociale, cât și ulterior în instanța de judecată, în cazul obținerii unui răspuns defavorabil, cu o cerere reglementată de art. 170 Cod administrativ.

Astfel, reclamantul a ignorat prevederile art. 170 Cod administrativ, adresându-se către organul de asigurări sociale, cu o simplă cerere de anulare a unui act administrativ individual incontestabil.

Reieșind din circumstanțele enumerate, instanța de fond corect a constatat că autoritatea publică pîrîită a acționat în limitele legale și că temei de anulare a răspunsului nr.B-1601/19 din 24 iulie 2019, nu este. Or, reclamantul nu a făcut uz de dreptul său procedural reglementat de art. 170 Cod administrativ și nu a solicitat redeschiderea procedurii administrative în contextul în care situația de fapt sau de drept, care a stat la baza actului administrativ (decizia CTAS Hîncești din iunie 2016 privind stabilirea pensiei) s-a modificat ulterior în favoarea persoanei afectate, prin emiterea unui alt certificat privind vechimea în muncă. Iar, inacțiunile reclamantului și construirea liniei de apărare incorecte, nu pot fi imputate nici organului de asigurări sociale și nici

instanțelor de judecată, asta deoarece, conform art. 43 Cod administrativ, examinarea judiciară a cauzelor de contencios administrativ se desfășoară în baza principiului contradictorialității și al egalității în drepturi procedurale a participanților la proces.

Luând în considerare că, la caz, instanța de judecată a fost sesizată cu o acțiune în obligare, respingerea pretenției reclamantului privind anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B1601/19 din 24.07.2019, duce la respingerea și pretențiilor subsecvente privind obligarea efectuării recalculării vechimii în muncă și a pensiei cu includerea avantajelor, conform certificatului nr.67 din 24.04.2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești și obligarea achitării diferenței sumei pensiei, reieșind din vechimea în muncă stabilită conform certificatului nr.67 din 24.04.2018, eliberat de Inspectoratul de Poliție Hîncești, întrucât pretențiile respective sunt indisolubil legate una de alta.

În contextul în care s-a stabilit netemeinicia acțiunii reclamantului, acesta nu poate beneficia de dreptul procedural reglementat de art. 94, 96 Cod de procedura civilă, respectiv cererea reclamantului privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, la fel corect a fost respinsă de către prima instanță.

Instanța de apel just a apreciat ca nefondat argumentul apelului că, prin respingerea acțiunii reclamantului i-a fost lezat dreptul consacrat în art. 1 din Protocolul nr. 1, art.46 din Constituția Republicii Moldova precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 al Constituției. Or, de fapt, apelantul prin cererea prealabilă depusă organului de asigurări sociale, a solicitat anularea unui act administrativ individual defavorabil care a obținut puterea lucrului decis conform procedurii obișnuite, în timp ce prin prisma prevederilor art. 170 Cod administrativ, Mihail Beregoi urma să solicite anularea actului administrativ individual în condițiile art.143–147, circumstanțe care nu se denotă la caz. Iar, formularea incorectă a cererii nu poate fi imputată organului de asigurări sociale sau instanței de judecată.

Circumstanțele descrise permit instanței de apel să conchidă că, prima instanță a aplicat corect prevederile legii, motiv din care actul judecătoresc de dispoziție urmează a fi menținut.

Subsecvent urmează a fi respinsă și cererea reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată. Or, de acest drept procedural pot beneficia numai persoanele care au obținut câștig de cauză, circumstanțe care nu se denotă la caz.

La 28 iunie 2022 și la 05 septembrie 2022, prin intermediul adresei electronice, Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci a expediat cererea de recurs nemotivată, respectiv cererea de recurs motivată, solicitând admiterea acestuia, anularea deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f.d.223-224, 226-232).

În susținerea recursului recurentul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată, prin faptul că au fost interpretate în mod eronat normele de drept material și a fost apreciată greșit situația de fapt.

A considerat că argumentele instanței de fond sunt contradictorii, or din hotărâre instanța a reținut că Mihail Beregoi își înaintează pretențiile sale față de Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând anularea refuzului CNAS la cererea prealabilă nr. B-

753/19 din 21 martie 2019 și refuzul nr. B-1601 din 24 iulie 2019 și a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea vechimii în muncă și a pensiei lui Mihail Beregoi cu includerea avantajelor două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioadele 14.08.1995-17.06.1998, 15.09.2001 – 05 noiembrie 2002, obligarea CNAS de a achita diferența de pensie pentru ultimii 3 ani.

Reieșind din prevederile art. 24 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 - XII din 23 iunie 1993, instanța nu a motivat potrivit căror prevederi legale a fost bazată concluzia de respingere a acțiunii. Astfel calculul prezentat la 03.06.2016 de către Mihail Beregoi la CNAS pentru stabilirea pensiei pe linia MAI constituie 22ani, 06 luni, 10 zile fără a se ține cont de perioada cu avantaje, considerând că este un calcul eronat.

A mai considerat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel greșit au conchis că reclamantul nu ar fi respectat procedura prealabilă extrajudiciară de soluționare a litigiului, cât și normele art. 40 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XVI din 14. 10. 1998.

A mai susținut că prin acțiunile intimatului și prin hotărârile emise de către instanțele de judecată inferioare îi este lezat dreptul reclamantului consfințit prin art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituție, precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 din Constituție, conform cărora acesta are dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 07 iunie 2022 și la 17 iunie 2022 a fost notificată lui Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci, prin intermediul adresei electronice, dispozitivul deciziei (f.d. 221). Iar, la 28 august 2022 a fost notificată lui Mihail Beregoi decizia motivată a instanței de apel și la 05 septembrie 2022 Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci, prin intermediul poștei electronice, a depus cererea de recurs motivată, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f.d. 225, 226-232).

În condițiile enunțate, recursul nemotivat depus la 17 iunie 2022 și cel motivat depus la 05 septembrie 2022 sunt în termen.

La 06 septembrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui copia Casei Naționale de Asigurări Sociale recursului motivat depus de Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d. 235).

La 12 octombrie 2022, prin intermediul adresei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință, prin care a solicitat de a declara inadmisibil recursul depus de către Mihail Beregoi (f.d. 245-246).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci, inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Mihail Beregoi, reprezentat de avocatul Olga Corpaci, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Iurie Bejenaru